

Torre Gaju / Torre Marbà

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: c/ Xile, 2, 08191-RUBÍ
Emplaçament Dins el nucli urbà

Coordenades:

Latitud: 41.49229
Longitud: 2.03296
UTM Est (X): 419278
UTM Nord (Y): 4593860

Classificació

Número de fitxa 08184-78
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Eclecticisme
Segle XX
Any 1918-22
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: PECPAR - Fitxa núm. 12
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 14601DF1994S
Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dj., 12/10/2000 - 02:00

Descripció

Edifici aïllat, amb planta soterrani, planta baixa i pis, i sobre-elevada, una torre mirador. La parcel·la està situada a la cantonada dels carrers Xile, per on s'accedeix i Nou. És interessant la tanca i la porta del barri exterior de la finca. L'edifici forma un volum cúbic amb un timpà al centre de la façana, que organitza simètricament la construcció. A la banda dreta de la mateixa i ha una terrassa coberta. L'estructura és de murs de càrrega en doble crugia i corredor central. L'escala és de volta a la catalana. L'acabat és un aplacat amb relleus que acompanya les línies d'estructura. Les zones intermèdies són arrebossades. Els forats de façana es tanquen amb fusteria de taller: finestra, porticó i persiana i els vidres són de colors. Al pis superior tots els forats donen a balcons. La coberta és plana i acabada amb rajola quadrada. L'interior, a diferència de l'exterior, no té decoració: únicament l'acabat arrodonit de les cantonades de sostres i parets, resultant també d'interès els paviments.

Observacions:

La plana de can Bertran conegué un projecte d'urbanització unitària a la manera de les ciutat-jardí que es projecten al primer terç del segle XX a altres llocs de Catalunya, mantenint-se part d'aquest projecte en algunes de les grans cases d'estiueig i grans edificis d'aquest sector (CASTELL, s.d.). Està inclosa dins el Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Rubí amb el número 12 amb la denominació de TORRE MARBÀ (PLA, s.d.). Va ser construïda al mateix temps que la Torre Ezpeleta, encara que no té les mateixes qualitats d'aquesta, principalment pel que fa a la distribució interior i acabat de façanes (PLA, s.d.). Presenten abundants exemples de plafons de ceràmica en relleu, que en alguns casos es complementen amb garlandes esgrafiades d'estil victorià (CAMARERO, MERINO, 1989).

Història

Obra d'un indià (PRAT, 1999). El pla d'urbanització de la "Plana de can Bertran" data de l'any 1871. Aquesta zona es convertí en un nucli residencial benestant a principis del segle XX, essent aquesta torre la primera construcció d'aquestes característiques a la zona (CAMARERO, MERINO, 1989). Es tracta de cases eclèctiques que combinen els estils per tal de donar una monumentalització que amagui els pobres materials constructius (CAMARERO, MERINO, 1989). L'any 1918 encara no estava construïda, però ja apareix en una fotografia de l'any 1922 (CAMARERO, MERINO, 1989). En morir el Sr. Gaju, que la va fer construir, els hereus la van vendre al senyor Marbà (informació oral Sr. Joan Cardona, març 2001)

Bibliografia

CAMARERO, Glòria; MERINO, Joan M. (1989) "Un exemple d'arquitectura eclèctica a Rubí. Les torres de (carrer de Xile)" XXXII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, Vol. II, pp. 247-254, Rubí: Fundació Museu Biblioteca de Rubí - Centre d'Estudis Rubinencs. CASTELL ROCABRUNA, Natàlia (s.d.) Recorregut històric per la ciutat de Rubí, Rubí, El Castell - Ecomuseu Urbà, document mecanografiat. PLA ESPECIAL (s.d.). Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Rubí. Document mecanografiat. PRAT, Josep (1999) "Rubí. Passat, present i futur d'una ciutat jove i dinàmica" Rubí. Guia Local. Pp. 6-10, Ed. Hermes Comunicacions S.A.. Informació oral Sr. Joan Cardona, (març 2001)

